

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

24.1.2024

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Hakemus maastoliikennelain (1710/1995) mukaisesta moottorikäyttöisten ajoneuvojen ajokiellosta jääpeitteisellä vesialueella, Kymijärvi

Tiivistelmä

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta (myöhemmin RYLL) hakee maastoliikennelain (1710/1995) 8 §:n ja 12 §:n nojalla koko Kymijärvelle toistaiseksi voimassa olevaa jäälläajokieltoa, joka koskee moottorikäyttöisiä ajoneuvoja. Jäälläajokielto on voimassa tällä hetkellä Kymijärven länsiosassa, mutta aiemmin entisen Nastolan kunnan hallinnolliseen alueeseen kuuluneessa Kymijärven itäosassa jäälläajokieltoa ei ole lainkaan. RYLL hakee asiassa uutta päätöstä siten, että moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajo jäällä kielletään uudella päätöksellä koko Kymijärvellä. Näin ollen uusi päätös korvaisi hakemushetkellä voimassa olevan kieltoaluepäätöksen Kymijärven osalta. Lisäksi jäälläajokieltoon haetaan tiettyjä poikkeuksia, jotka ilmenevät hakemuksesta.

Hakemuksen perusteena oleva lainsäädäntö

Maastoliikennelaki (22.12.1995/1710)

Maastoliikennelain 3 §:n mukaan maastoliikennelaisissa tarkoitetaan moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajoneuvolain (82/2021) 2 §:n 27 kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa ja maastolla maa-alueita sekä

jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvo-, kisko- tai ilmaliikenteeseen.

Maastoliikennelain 8 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maastoliikennelain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen tai rajoittaa sitä. Maastoliikennelain 8 §:n 2 momentin mukaan kieltö tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei ELY-keskus erityisen painavista syistä toisin määrää.

Maastoliikennelain 9 §:n 1 momentin mukaan esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määrittämisestä voi tehdä mm. sellainen viranomaisen, jota asia koskee.

Maastoliikennelain 12 §:n mukaan ELY-keskus voi muuttaa maastoliikennelain 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Ajoneuvolaki (15.1.2021/82)

Ajoneuvolain 2 §:n 1 momentin 27 kohdan mukaan moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tarkoitetaan autoa, moottoripyörää, mopoa, kolmi- tai nelipyöräistä L-luokan ajoneuvoa, traktoria, moottorityökonetta ja maastoajoneuvoa.

Hakemus

Hakija

Hakijana asiassa on Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta, joka toimii Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena.

Hakijan yhteyshenkilöinä toimivat Elina Mäkelä ja Ismo Malin Lahden ympäristöpalveluista.

Elina Mäkelä
ympäristönsuojelusihteeri
Lahden ympäristöpalvelut
040 749 8892
elina.makela@lahti.fi

Ismo Malin
vesiensuojelupäällikkö
Lahden ympäristöpalvelut
050 525 9579
ismo.malin@lahti.fi

Voimassa oleva päätös

Moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajaminen jäällä Kymijärven länsiosassa on kielletty Hämeen ympäristökeskuksen päätöksellä 27.12.2007 (pätösnumero LYH/192/2007). Kielto on voimassa toistaiseksi. Kyseinen päätös on esitetty tämän hakemuksen liitteessä 1. Nykyinen jäällä ajon kieltoalue Kymijärvellä on esitetty kartalla liitteessä 2.

Hakemuksen sisältö

RYLL esittää, että moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajo jäällä kielletään toistaiseksi koko Kymijärvellä. Uusi kieltoalue on esitetty kartalla hakemuksen liitteessä 3. Lisäksi RYLL esittää, että seuraavat asiat jätetään haettavan kiellon ulkopuolelle:

- maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 1–6 kohdassa mainitut asiat:
 - 1) poliisin, tullilaitoksen tai rajavartiolaitoksen virkatehtäviin tai sairaankuljetukseen taikka palo- ja pelastustoimen tehtäviin;
 - 2) muihin kuin 1 kohdassa tarkoitettuihin virkatehtäviin, energia- tai tietoliikennelaitteiden huoltotöihin eikä liikkumiseen näissä

- tehtävissä tai töissä lumipeitteen aikana taikka lumettomassa maastossa erityisen tärkeistä syistä;
- 3) poronhoitoon kuuluviin töihin poronhoitolaissa (848/1990) tarkoitettulla poronhoitoalueella ja sen välittömässä läheisyydessä lumipeitteen aikana eikä liikkumiseen näihin töihin kuuluvissa välttämättömissä tehtävissä lumettomassa maastossa;
 - 4) kalastuksen vaatimaan, siitä merkityksellisen osan toimeentulostaan saavan henkilön kulkemiseen moottorikelkalla lumipeitteen aikana;
 - 5) ammattimaisessa metsätaloustyössä käytettävien koneiden huolto- ja korjaustöiden vaatimaan kulkemiseen lumipeitteen aikana;
 - 6) vaikeiden tieolojen ja vakinaisen asunnon sijainnin vuoksi välttämättömään kulkemiseen;
- hoitokalastus
 - latuverkon ja muiden yleisessä käytössä olevien ulkoilureittien kunnossapito ja hoitaminen
 - järjestetyt moottoriurheilutapahtumat, joille on saatu maastoliikennelain 30 §:n mukainen lupa

RYLL esittää, että uusi Kymijärveä koskeva kieltoaluepäätös korvaisi Hämeen ympäristökeskuksen päätöksen (LYH/192/2007) Kymijärven osalta kokonaan. Muilta osin Hämeen ympäristökeskuksen päätökseen (LYH/192/2007) ei haeta muutosta.

Muut kielto- ja rajoitusalueet Lahdessa

Kymijärven lisäksi Lahden kaupungin hallinnollisella alueella on moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajaminen jäällä kielletty Villähteen Kukkasella, Pikku-Kukkasella ja Iso-Kukkasella (Hämeen lääninhallitus 26.10.1979, nro 98/A331) sekä Likolammella, Mytäjärvellä,

Merrasjärvellä, Pikku-Vesijärvellä, Joutjärvellä, Alasenjärvellä, Salalammilla, Sietikalla, Valkealammella ja Vesijärven Enonselällä kieltoihin liittyviä poikkeuksia lukuun ottamatta (Hämeen lääninhallitus 31.12.1990, 300/A231 ja siihen liittyvä KHO 31.10.1991, taltionumero 3968; Hämeen ympäristökeskus 27.12.2007, LYH/192/2007 ja LSYL 2.2.2010 § 6, 2009-03540). Näillä järvillä jääpeitteisenä aikana voimassa oleviin moottorikäyttöisiä ajoneuvoja koskeviin ajokieltoihin ja poikkeuksiin kielloista ei haeta muutosta.

Hakemuksen perustelut ja kiellon voimassaolo

Haettavan uuden kieltopäätöksen tarkoituksena on saada koko Kymijärvi toistaiseksi voimassa olevan jäälläajokiellon piiriin. Kymijärven silloisen Lahden puoleisen osan moottorikäyttöisten ajoneuvojen jäällä ajoa koskeva kielto tuli voimaan Hämeen ympäristökeskuksen päätöksen 27.12.2007 (LYH/192/2007) myötä. Tällöin kieltoa ei haettu Kymijärven Nastolan kunnan puoleiselle osalle, minkä vuoksi nykytilanne on se, että jäällä ajoa koskeva kielto on voimassa vain osassa Kymijärveä. Lahden kaupunki ja Nastolan kunta yhdistyivät vuoden 2016 alussa Lahden kaupungiksi.

Kymijärven rannoilla, myös nykyisen jäällä ajoa koskevan kieltoalueen ulkopuolella, on runsaasti vakituista- ja vapaa-ajan asutusta, jota on rakentunut rannoille lisää myös viime vuosina. Lisäksi Niemelänniemeen on kaavoitettu lisää asumista. Moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajaminen jäällä aiheuttaa haittaa yleiselle virkistyskäytölle, ranta-asutukselle ja luonnolle. Lisäksi moottorikäyttöisten ajoneuvojen jäällä ajon kieltämiseen liittyy turvallisuusnäkökulma: moottorikelkkojen ja muiden moottorikäyttöisten ajoneuvojen nopeudet voivat nousta jäällä hyvin suuriksi, eikä niiden ohjattavuus ole yhtä hyvä kuin katuajossa.

Moottorikäyttöisten ajoneuvojen käytöstä aiheutuu myös meluhaittaa ranta-asutukselle. Tämän lisäksi moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla jäällä ajamisesta aiheutuu lisärasitusta vesiluonnolle, ja niillä ajaminen jäällä lisää vesistön pilaantumisriskiä mahdollisten kemikaalivuotojen seurauksena. Vapaa-ajan vietoksi tarkoitettu moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla jäällä ajaminen ei ole välttämätöntä, minkä perusteella se on mahdollista kieltää.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella RYLL esittää, että moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajaminen Kymijärven jäällä kielletään toistaiseksi hakemuksessa esitettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Liitteet

- Liite 1 Kymijärveä koskeva nykyinen kieltopäätös
- Liite 2 Kymijärvellä voimassa oleva maastoliikennelain mukainen kieltöalue
- Liite 3 Hakemuksessa esitetty maastoliikennelain mukainen uusi kieltöalue Kymijärvellä
- Liite 4 Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätös (6.2.2024) hakea moottorikäyttöisten ajoneuvojen jäälläajokieltoa Kymijärvelle (liitetään Hämeen ELY-keskukselle toimitettavaan hakemukseen)